

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Orhan SÜMER
Adana Milletvekili

Katı atık depolama ve bertaraf sahalarında organik atıkların ayrışması sonucu başta metan (CH_4) olmak üzere karbondioksit (CO_2), hidrojen sülfür (H_2S), amonyak (NH_3) ve çeşitli uçucu organik bileşikler oluşabilmektedir. Söz konusu gazlar iklim değişikliğinin yanı sıra hava kalitesi, kötü koku, yangın ve patlama riski ile çevre ve halk sağlığı açısından yakından izlenmesi gereken unsurlardır.

Adana'nın Sarıçam ilçesinde bulunan Sofulu Katı Atık Alanı ve bu sahadaki Adana Entegre Katı Atık Bertaraf Tesisi, çevresinde yaşayan yurttaşların özellikle kötü koku, hava kirliliği ve çevresel etkiler konusundaki şikâyetleriyle zaman zaman kamuoyunun gündemine gelmektedir.

Son dönemde uydu teknolojileri kullanılarak Türkiye'deki bazı katı atık depolama sahalarında yüksek düzeylerde metan salımlarının tespit edildiğine ilişkin kamuoyuna yansıyan araştırmalar, Adana'daki katı atık depolama ve bertaraf alanlarında metan ve diğer gazlara ilişkin ölçümlerin yapılıp yapılmadığı; yapılıyorsa sonuçlarının ne olduğu sorularını gündeme getirmiştir.

Katı atık sahalarından kaynaklanan emisyonların düzenli biçimde ölçülmesi, tesis çevresindeki hava kalitesinin izlenmesi ve elde edilen sonuçların kamuoyuyla şeffaf biçimde paylaşılması çevre ve halk sağlığının korunması açısından önem taşımaktadır.

Bu kapsamda;

1. Adana'nın Sarıçam ilçesindeki Sofulu katı atık sahası başta olmak üzere, Adana'daki katı atık depolama ve bertaraf tesislerinden kaynaklanan metan salımlarının izlenmesi amacıyla Bakanlığınız veya ilgili il müdürlüğü tarafından ölçüm ya da inceleme yapılmakta mıdır? Yapılıyorsa hangi yöntemlerle ve hangi sıklıkta gerçekleştirilmektedir?
2. Son beş yılda söz konusu tesislere ilişkin Bakanlığınızca yapılan veya yaptırılan metan ölçümlerinin sonuçları; tesis, ölçüm tarihi, ölçüm türü ve birimleri itibarıyla nelerdir?
3. Bakanlığınızca söz konusu tesislerde hidrojen sülfür, amonyak, uçucu organik bileşikler ve diğer hava kirleticileri bakımından ölçüm yapılmış veya yaptırılmış mıdır? Yapılmışsa son beş yıldaki sonuçları nelerdir?

4. Sofulu katı atık sahası çevresindeki yerleşim alanlarında Bakanlığınız veya ilgili il müdürlüğü tarafından hava kalitesi ve koku ölçümleri yapılmış mıdır? Yapılmışsa ölçüm noktaları, tarihleri ve sonuçları nelerdir?
5. Son beş yılda Sofulu katı atık sahasına ilişkin koku ve hava kirliliği şikâyetleri kapsamında Bakanlığınıza ve ilgili il müdürlüğüne kaç başvuru ulaşmıştır? Bu başvurular üzerine hangi incelemeler yapılmış ve hangi önlemler alınmıştır?
6. Son beş yılda Adana'daki katı atık depolama ve bertaraf tesislerinde Bakanlığınız ve ilgili birimler tarafından kaç çevre denetimi gerçekleştirilmiştir? Gaz salımları ve koku bakımından tespit edilen mevzuata aykırılıklar ile uygulanan idari yaptırımlar nelerdir? Tespit edilen aykırılıkların giderilmesine ilişkin takip denetimleri yapılmış mıdır?
7. Sofulu katı atık sahasındaki gaz toplama sistemlerinin etkinliği ve olası metan kaçakları Bakanlığınızca incelenmiş midir? İncelenmişse elde edilen bulgular ve bunlar doğrultusunda alınan önlemler nelerdir?
8. Bakanlığınızca yapılan veya yaptırılan gaz, hava kalitesi ve koku ölçümlerinin sonuçları kamuoyuna açıklanmakta mıdır? Açıklanıyorsa hangi kanallardan yayımlanmaktadır?
9. Adana'daki katı atık depolama ve bertaraf tesislerinden kaynaklanan gaz salımlarının ve koku etkilerinin azaltılması amacıyla Bakanlığınızın yürüttüğü veya planladığı çalışmalar nelerdir? Bu çalışmaların uygulama takvimi nedir?